

SJAF Magazine

SJA FOUNDATION

Ċentru Antida

51, Tarxien Road

Tarxien TXN1090

Reception Desk Tel. 2767 2367/21808981

Email: miriam.sjaf@gmail.com

VO/0005/4th May 2008

a monthly e- magazine – Issue No.32, March 2010

Qed Nerga' Nsib Triqti - esperjenza personali

Kelli 45 sena, mizzewweg b'uliedi kibru ġmielhom. Raġel tal-familja. Impieg tajjed u ħajja kuntenta. Vizzjijiet ma kelli u kelli ċirku żgħir ta' ħbieb li ftit issib bħalhom. Kont kuntent.

Bħal leħña ta' berqa ġiet fuqi tragedja familjari. Tliff dak kollu li kelli għażiż – il-ħajja familjari, id-dar, il-kelb u saħansitra l-impieg li tant kont inħobb. Il-ħbieb tlifthom ukoll għax bdew iħossuhom skomdi miegħi, u jien magħhom. Id-dinja għalija waqqfet iddur. Sib ruħi waħdi go appartament kiesaħ u bla ħajja, f'raħal li ma nafux.

Jien u ħsibijiet... fid-dlam u s-skiet. Kontinwament nistaqsi – għaliex? Elf mistoqsija imma bla ebda tweġiba. Fejn mort ħażin? X'għamilt ħażin? Għaliex ħaqqni dan kollu? X'sar minnu dak ir-raġel li darba kont? Fejn hu Alla meta l-aktar li jkollok bżonnu?

Ridt il-wens. Imma fejn? Għamilt ħbieb ġodda. Bdejt stil ta' ħajja ġdida. Nohroġ kull filgħaxija. Imma ma tantx domt hekk. Din ma kenitx il-ħajja li ridt. Sib ruħi go dinja li ma nafhiex. Dħalt f'relazzjoni mill-ġdid li damitx wisq. Il-ferita kienet għadha wisq miftuħa u kont għadni wisq marbut mal-passat. Passat li tant ridtu jġi lura... Passat li ma stajt ninsieh. Ergajt spicċajt waħdi ma ħsibijiet li dejjem ifaqqsu.

Din x'ħajja hi? Moħħi beda jhewden. Intemm ħajti u nistrieħ. Iva hekk nagħmel. Imma kif? Immur naqbeż? Nibla l-pilloli? Naqta' vina? Jew nispara għal rasi? Stonku m'għandix. Triq oħra magħluqa.

Tul dawk il-ftit xhur għamilt ħabib ġdid. Ħabib kwiet u baħbuħ li nsibu meta rrid, lejl u nhar. Bil mod il-mod sirna ħbieb sew. Saħansitra daħal jgħix miegħi. Ħabib li kien inessini d-dwejjaq ta' ħsibijiet. Bdejt ngħix għaliħ. Ħabibi x-xorb sar ħajti.

Cont.pg 2

KONTENUT

Esperjenza Personali.....	1/2
Il-Faqar/Statistics.....	3
Aħbarijiet	4
Friendship Group.....	4
Laqgħa Annwali Grupp GRUFAN.....	5
Tifkriet tal-Imġoddi – Grupp Wens.....	6
Grupp Ħbieb Santa Giovanna Antida.....	6
Rokna Poeżija.....	7
Klabb NannaKola.....	8/9
Friendship Group	10
Politika Nazzjonali taż-Żgħażaġħ.....	10
Servizzi – SJAF.....	10

"God's language is silence"
- Thomas Keating

Għal xhur sħaħ kont nixrob lejl u nhar. Mhux għax kont inħobbu. Imma għax kont irrid l-effett tiegħu. Sar medicina għax kien inessini d-dwejjaq. Aktar ma nixrob aktar irridu. Bħal droga. Hekk kif jispiċċa l-effett tiegħu dlonk nerga' nixrob biex inħossni tajjeb, imqar jekk naf li għal ftit ħin biss. Wara mmur norqod u nqum imdamdam. Allura nixrob aktar biex naħrab mid-damdim. Nixrob bil-lejl, bi nhar, id-dar, ix-xogħol u anke fil-karozza. Rikibni u ma stajt nieqaf. Ma ridtx nieqaf.

Traskurajt kollox. Xagħhar twil u maħmuġ, leġja ta' xhur sħaħ u l-banju biex iżejjen biss kien qiegħed hemm.

Kien il-ħadd filgħodu. Taħbita fuq il-bieb. Kienet ħaddiema mis-St Jean Antide Foundation. Rajtha dimonju. Kont f'sakra ma narax art. Niftakar biss li ħarġuni mid-dar u ma nafx kif spiċċajt go kamra żgħira, vojta minn kollox ħlief għal sodda. Irqadt fit-tul. Hawn fejn qiegħed? Il-bieb ma kienx imsakkar. Il-ħabs ma kontx. Ħriġt bil-mod. Rajt xi nies jippassiġġaw fil-kuritur. Minn x'imkien tfaċċa ġuvnott bl-uniformi ta' nurse. Staqsejtu fejn qiegħed. Qalli l-isptar Mount Carmel.

Ħadt xokk. Hawn x'qed nagħmel? Mela jien miġnun? In-nurse ħadni fl-uffiċċju u bi ħlewwa kbira spjegali kollox. B'kuraġġ kbir, il-ħaddiema tal-Fondazzjoni kienet dahlitna l-isptar Mount Carmeli, involontarjament, għall-kura. Imma għaliex l-isptar Mount Carmel?

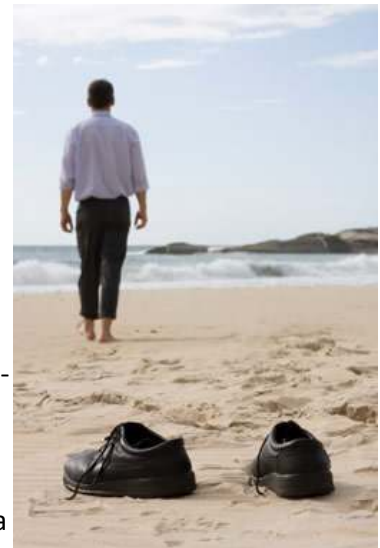
Bil-mod il-mod in-nurses saru ħbieb li magħhom kont niftaħ qalbi. Dejjem lesti jisimġhu d-dwejjaq tiegħi u bl-esperjenza tagħhom joffru wens, kuraġġ u għajjnuna. Għamluli arrangamenti ma' l-aġenzija SEDQA u bdejt nara terapista. Bdejt nirrealizza x'għamilt b'idejja. Kemm ħsara fizika u psikoloġika għamilt lili nnifsi. Indunajt li Mount Carmel mhux għall-imġienen qiegħed imma għal min tfarrak mentalment u jixtieq jerga' jqu fuq saqajh permezz ta' kura. Hemm ġew bdilt kull fehma li kelli dvaru.

Wara ftit ġimġhat, it-team mediku tiegħi ddecieda li jien lest biex nerga' mmur lura fis-soċjetà. Iż-żmien li għamilt l-isptar użajtu biex nirrifletti fuqi nnifsi u fuq il-kumpliment ta' ħajti. Ħriġt mill-isptar biex nerga' nibda ngħix ħajja ġdida. Ħajja mingħajr alkoħol.

It-triq biex insewwi l-ħsara hija twila u iebsa. Il-pass kuraġġuż li ħadet il-ħaddiema tal-Fondazzjoni kien biss il-bidu. Issa, bl-għajjnuna tat-terapista ta' SEDQA, ergajt bdejt ngħix. Ngħix mhux biex nixrob u ninsa. Imma ngħix bi skop. Il-passat ma nistax ingibu lura. Il-ħajja trid tkompli. Naf li nista' ngħix ħajja dinjituża permezz ta' l-għajjnuna li sibt u bil-kuraġġ li għamluli l-familjari, speċjalment it-tfal li ma qatgħux qalbhom minni. Ma nistax ma nsemmix is-support enormi li sibt, u għadni qed insib, mingħand min iħaddimni. Għalkemm tlift il-pożizzjoni li kelli qabel, sabli post ieħor sakemm nisteqjer u jagħtini l-ħin tax-xogħol biex nattendi laqgħat mat-terapista u group meetings.

Illum nista' ngħid li l-alkoħol m'għadux ħabib tiegħi. Fil-verità qatt ma kien. Għamilni skjav tiegħu u kien ser jeqridni li kieku ma twaqqaftx fil-ħin. Mument ta' dwejjaq għadhom jġu. Imma issa naf li hemm soluzzjoni oħra biex inderri. Issa naf li l-alkoħol ikissrek u jmardek tant li jġibek f'sura aġħar minn dik t'animal.

Dan huwa messagġ ta' kuraġġ. L-għajjnuna hemm qiegħda. Hemm barra hemm nies bħal ħaddiema tas-St Jeanne Antide Foundation u l-aġenzija SEDQA u ħafna oħrajn li b'dedikazzjoni kbira u mingħajr interessi jaħdmu fis-silenzju biex nies li, bħali, jsibu ruħhom f'sitwazjonijiet diffiċli nergħu naqdbu t-triq.

Attivitajiet dwar il-Faqar

Is-St Jeanne Antide Foundation għamlet prezentazzjonijiet dwar il-faqar kif ġej:

- 17 ta' Marzu 2010: Working with Poor Persons at Community Level. Session għall-istudenti u lecturers tal-Università organizzata miċ-Chaplaincy.
- 13 ta' Jannar 2010: Ir-Realtà tal-Faqar f' Malta – x'qed isir f'xi parroċċi biex inwieġbu għall-isfidi tal-lum. Prezentazzjoni waqt Live-In għall-Kappillani fis-Seminarju, Tal-Virtu, ir-Rabat.
- 11 ta' Jannar 2010: Shut Out - reaching out to socially excluded poor youths at community level. Workshop waqt PDP Seminar organizzat għas-6th Formers mill-Kulleġġ St Aloysius. Paradise Bay Resort Hotel, Ċirkewwa.
- 12 ta' Diċembru: Community Outreach targeting socially excluded youth. Plenary session waqt Seminar nazzjonali għal Youth Workers u Youth Leaders bit-tema *Comfortably Numb- stirring action against poverty and social exclusion* organizzat mill-istudenti tal-Masters in Youth & Community Studies għall-European Union Programme Agency (EUPA), Mount St Joseph, Tarġa Gap.
- 24 t'Ottubru 2009: Workshop bit-tema: Stand Up Against Poverty in Everyday Life waqt Youth Forum nazzjonali fuq il-ġlieda kontra l-faqar organizzat mill-Kummissjoni Djaocżana Żgħażaġh (KDŽ).

SOCIAL WORK & COUNSELLING SERVICE

Referrals between January and March 2010: 41

Type of presenting problem:

22: Chronic ill-health (of which 16 - mental health problems)

5: Family problems

4: Disability and lack of diagnosis

4: Financial problems, including unemployment

4: Low basic skills

1: Youth-at-risk

1: Adoption

Aħbarijiet mill-Fondazzjoni

1 ta' Marzu:

Il-Fondazzjoni tibda toffri servizz ta' Social Worker lill-Malta Community Chest Fund wara sejha għall-espressjoni ta' interess.

2 ta' Marzu:

Sr Rose Rizzo u Frida Mangion jattendu Seminar organizzat mill-Università dwar Dyslexia, Drama u Self-esteem fiċ-Chapel tal-Università.

3 ta' Marzu:

- Irċevejna 5 kompjuters pentium 4 rikondizzjonati mingħand il-Malta Communications Authority.
- Laqgħa maċ-Ċermen u Direttur tal-Kummissjoni Nazzjonali Persuni B'Diżabilità.
- Laqgħa ta' taħriġ mis-Cyber Crime Unit tal-Korp tal-Pulizija għal haddiema u zghażaġh tal-Programm Bridge tal-Fondazzjoni.

4 ta' Marzu:

- Pauline Agius u Vivien Cassar iżuru l-Cospicua Day Centre (Mental Health) biex jaraw x'tipi ta' attivitajiet ta' occupational therapy jsiru ma' dawk il-persuni li jiffrekwentaw iċ-Ċentru.
- Ruth, Frida, Kim u Nora jattendu kors ta' sagħtejn fil-gimgha bit-tema Habs, Riforma immexxi minn Fr Mark Montebello u organizzat mill-għaqda Mid-Dlam Għad-Dawl.
- Ruth, Kim, Frida u Nora jibdedw jattendu kors ta' sagħtejn fil-gimgha fur is-Saħħa Mentali organizzat mill-Mental Health Association, Malta.
- Ikompli kull nhar ta' Ħamis bejn it-3.30 u l-4.00 ta' wara nofsinhar il-programm fuq Radju Marija bl-isem Lejn Hajja Mimlija imtella' mill-Provincja tas-Sorijiet tal-Karità id f'id mal-Fondazzjoni. Matul Marzi, il-programm qed jiffoka fuq is-servizzi tal-Fondazzjoni.

8 ta' Marzu:

- Laqgħa mal-Kappillan tal-Parroċċa ta' Fleur-de-Lys u ma' membri tal-Kummissjoni Djakonija sabiex nippjanaw flimkien l-outreach f'żoni tal-housing halli nxerrdu l-kelma u nħajru nanniet jieħdu sehem fi Klabb NannaKola li se jinbeda fil-parroċċa f'April.

10 ta' Marzu:

- Laqgħa ma' Josephine Cilia mill-Parroċċa ta' M'Scala dwar metodi ta' kif jista' jinbeda fil-parroċċa, servizz ta' appoġġ fit-tagħlim għal tfal li jeħtieġuh.

11 ta' Marzu:

- Programm ta' siegħa fuq ir-radju RTK mtella' minn Leonard Zerafa bl-isem ta' Impenn, Ħidma u Servizz fil-Volontarjat.

12 ta' Marzu:

- Sr Salvina, Ruth u Nora ħadu sehem f'konferenza internazzjonali ta' tliet ijiem fuq ir-relazzjonijiet bejn koppji u fil-familja organizzat mill-International Commission for Couple and Family Relationships bi sħab mal-Moviment ta' Kana. Vivien Cassar għamlet preżentazzjoni bl-użu ta' poster kbir li thejja għal din l-okkażjoni dwar kif il-Fondazzjoni tiffoka fuq familji vulnerabbli permezz tas-servizzi li toffri.

13 ta' Marzu:

- Fil-Magazine CHILD li joħroġ mal-gazzetta The Times, ħareġ artiklu miktub mill-ġurnalista Marika Azzopardi dwar l-inizjattiva tal-fondazzjoni tal-Klabbs NannaKola.

17 ta' Marzu:

- Session filgħaxija immexxija mill-Fondazzjoni dwar Il-Faqar u xi jsir fuq livell lokali mill-fondazzjoni organizzata miċ-Chaplaincy ta' l-Università għall-istudenti u lecturers.

18 Ta' Marzu:

- Ruth u Nora jżuru Dar Nazareth fiż-Żejtun u jiltaqgħu mal-Fundatur Dun Anġ Seychell.

22 ta' Marzu:

- 3 membri ta- Maltese Mentoring Society jibdedw joffru appoġġ ta' mentoring lil 3 zghażaġh mill-programm Bridge.
- Ruth u Nora jżuru Dar Frate Jacoba tal-Youth Alive Foundation. Dar Frate Jacoba tinsab fil-qalba tal-għelieqi ġewwa M'Scala u titmexxa minn żewġ patrijiet Franġiskani żaġħżuġha.

25, 26, 27, u 28 ta' Marzu:

- Live-In ta' erbat ijiem għal 12-il zghażaġh mill-programm Bridge. Grazzi lis-Sorijiet tal-Karità li tawna l-użu mingħajr ħlas ta' dar hdejn il-baħar li wesgħet lill-grupp kollu.

30 ta' Marzu:

Preżentazzjoni dwar il-ħidma tal-Fondazzjoni lil Service Area Leaders tal-Agenzija Appoġġ.

Siltiet minn diskors tal-Eċċellenza Tiegħu l-Arcisqof Pawlu Cremona waqt il-laqgħa ġenerali annwali tal-GRUFAN (Gruppi Familji Nsara) - 2010

DWAR IS-SAHĦA TA' GRUPP:

"Grupp huwa post fejn wieħed iħossu komdu, jifraħ u japprofondixxi l-ħsbijiet tiegħu. Meta nkun qed inkellem liż-żgħażaġh, jien inhobb ngħidilhom, nagħtu każ li inti żżomm mal-Juventus. Jekk tmur ix-xogħol trid toqgħod tiddefendi ruħek minn dawk li jżommu mal-Milan u tal-Inter jagħjruk. Kemm tiegħu gost jekk inti tmur il-klabb tal-Juventus fejn kulhadd ifaħħar u kulhadd jifraħ. Dan hu grupp. Fil-postijiet tax-xogħol insibu min jiggudikana, min jipprova jwaqqana. Imma l-grupp huwa post fejn niegħu l-qawwa. Ma jimpurtax li f'postijiet oħra jkolli niddefendi; imma jrid ikolli post fejn jiena nifraħ biss."

DWAR IL-KNISJA:

(1) "Il-knisja ma tibdiex mill-knisja. Il-knisja tibda mill-imħabba enormi li Alla l-imbieriek għandu lejn il-bnedmin kollha. Noqogħdu attenti li ma naqgħux fit-tentazzjoni tal-Lhud li ħasbu li Alla jhobb lilhom biss u lil oħrajn nesihom. Anke meta bdiet l-istorja tas-salvazzjoni, lil Abraham Alla ma qallux inti se tkun barka għall-poplu tiegħek, imma barka għall-poplu tiegħek u permezz tagħhom għall-ġnus kollha.

(2) "X'inhil-knisja? Il-knisja hija dik li rċeviet lil Sidna Ġesu Kristu fir-riflessjoni tiegħu, fir-revelazzjoni tiegħu, fl-għemil tiegħu biex jurina f'ħiex u kif inhi din l-imħabba t'Alla biex aħna ngħixuha u nitrasmettuha lil oħrajn. Aħna m'aħniex qegħdin hemmhekk biex nitrazmettu kull kwalità ta' mħabba, le, aħna qegħdin hemmhekk biex nitrazmettu l-kwalità ta' mħabba li rrivelalna Sidna Ġesu' Kristu. Qed ngħid bħala knisja, għalhekk il-komunjoni. Ġesu qalilna, bħalma qal lid-dixxipli tiegħu, minn hekk jagħarfukom li intom dixxipli tiegħi, jekk thobbu lil xulxin kif ħabbejtkom jien. M'hemmx mod ieħor."

(3) "Il-Bniedem huwa ċ-Ċentru t'Alla: Fir-religjon Kristjana ċ-ċentru ta' Alla huwa l-bniedem. L-uniku religjon li fiha Alla l-imbieriek ma baqax hemm fuq, imma ġie fostna, hija r-religjon Kristjana. Mela meta jgħidulna għaliex ir-religjon Kristjana? Mhux xorta bħal religjonijiet oħra. Irridu nwiegħbu għaliex - għax iċ-Ċentru t'Alla l-imbieriek huwa l-bniedem. Għaliex sar bniedem? Ma sarx bniedem għalih nnifsu imma u għalina. Għaliex halla li jiġi msallab? Mela jien iċ-ċentru t'Alla kif inhu pprezentat minn Sidna Ġesu Kristu." "Il-qofol tan-nisrani hu mhux x'tagħmel barra minnek, imma x'tagħmel għewwa fik sabiex issir il-glorja t'Alla. Biex nagħmel daqsxejn ta' paragun qisu bħal ġenituri. L-aktar li tiegħu gost mhux meta ibnek jgħidlek "hawn xbin, m'hawnx bħalek int" u imbagħad jimxi fi triq oħra.

Imma meta int tgħid ara Alla jbierek kemm sar jimxi fuq il-valuri li tajtu. Ara kemm nista' nidentifika lili nnifsi fih. U Alla l-istess, għax Alla huwa Missier."

DWAR IZ_ZWIEĠ:

"Jien inhoss li hemm tliet affarijiet diffiċli ħafna li aħna rridu nidhlu għewwa fihom.

(1) L-ewwel waħda hija li ż-żwieġ huwa sejha minn Alla l-imbieriek. Iż-żwieġ isir sagrament meta jien nibda nikkonsidrah u naċċettah bħala sejha. Għaliex hija diffiċli din? Għax saċerdot ma ssibux fin-natura. Jiġifieri jekk tara saċerdot bilfors tgħid li kellu sejha speċjali. Il-problema taż-żwieġ x'inhil? Għax anke fin-natura hemm iż-żwieġ. Allura kif ser tagħmel il-qabza biex ikun żwieġ sagrament? Li f'xi mument ta' ħajtek tgħid lil Mulej, "Mulej dan ser nagħmlu għalik, dan ser niegħdu fis-sens sabiħ tal-kelma, bħala kmand, missjoni li inti tajtni." Jekk ma nagħmilx din il-qabza, nibqa' fuq bażi naturali, m'hemm xejn ħażin, imma ma tidholx fil-profond ta' Kristu l-Mulej.

(2) "It-tieni ħaġa hija l-kwalità ta' l-imħabba li Alla tana. Dan ser niegħdu bħala missjoni għalikom ukoll. Jiena nipprova l-affarijiet nifhimhom b'mod sempliċi. Alla l-imbieriek meta kien ser jibgħat lil Ibnu, qallu "għallimhom fuq l-imħabba, kif għandhom iħobbu; "għax jekk tgħidilhom iħobbu biss, dawk ser jibdew iħobbu bil-mod uman. Iħobbu billi ma nagħmillekx deni, ma nħarisx bl-ikreh lej... Mela jien ser nibagħtek biex mhux biss biex tgħidilhom iħobbu, imma biex inti tgħallimhom b'liema kwalità ta' mħabba rridhom iħobbu." Allura anke meta qed nitkellmu fuq iż-żwieġ, irridu nitkellmu li mhux inti, fejn naf jien, ikollok grazzja ma xi ħadd, u tibda dak il-ħin thabbha. Le, jien naħseb li l-ewwel ilkoll irridu nsiru dixxipli tal-Mulej, u nħobbu bl-istess imħabba tiegħu. Imbagħad il-Mulej ġieli jibgħat saċerdot, mela jgħidlek " inti mur saċerdot," jew "sir religjuż." Il-parti l-kbira jgħidilhom "jien ser nafdalkom is-sagrament taż-żwieġ." Din hi l-imħabba fundamentali. U f'dak il-mument li jgħidilhom hekk, il-kwalità ta' mħabba li għandu jhobb id-dixxiplu, li jiġri biss hu li inti tagħtija lill-persuna li inti tkun ħadt bħala żewġek/ martek. Għax naħseb li hawn ideat żbaljati, qisu jien nagħzel kif inhobb, bħala sagrament ma tistax."

(3) "It-tielet, naħseb illum irridu ninsistu ħafna anke fuq ir-rispett lejn l-emancipazzjoni tal-mara u tbeġhid mill-maċiżmu tar-raġel. Allura jien sirt ngħidilhom: l-imħabba ma tistax tkun hekk. Infatti liż-żgħażaġh sirt ngħidilhom: 'meta tizzewġu għandkom tliet kunjati, diġa' ħafna tnejn, hemm dak t'hemm fuq, għax dak hu kunjatu wkoll, għax min hemm ħdejk huwa bin jew bint Alla wkoll, u inti rċevejtu minn għandu. Xi kultant trid thares lejha/ha u tgħid imma jien qed neħodlok ħsiebu/ha.? Għax dak huwa rigal li Alla tak fiż-żwieġ."

It-Triq Tiegħi – Tifkiriet tal-Imghoddi Rita Aguis (Wens Group Member)

It-triq li kont noqgħod fiha fi tfuliti jismha Triq Azzopardi. Fid-dar li konna noqogħdu fiha kien hemm il-ħares. Jiena kont rajtu l-ħares. Kien raġel ikrah. Ommi tgħid li kienet rat ras kerha. Jiena niftakar li kont qajjim lil ommi u lil missieri għax kont bżajt ħafna. Missieri qam u mar jara iżda ma ra xejn. Fid-dar aħna kellna ħafna taraġ u kont nitilgħu sitta sitta bil-biża’.

Ommi fi tfulitha kienet toqgħod il-belt u tgħid li fid-dar kellhom il-ħares. Il-ħares kien jieħu xebh tan-nanna. Darba n-nanna kien ħallielha tliet soldi kuljum taħt it-taraġ u darba tkellmet u qabdilha l-ispiritiera. Ommi tgħid li n-nanna kienet tħalli liz-ziju fuq is-sodda u mbagħad kienet issibu taħt is-sodda tal-baby.

Fejn konna noqogħdu aħna kien hemm għajn tal-ilma. Aħna konna mmorru nixorbu minnu. Meta konna żgħar in-nies ta’ triq kienu jgħiieldu kważi kuljum. It-triq imlaqqma korea street. Quddiem it-triq kien hemm għalqa. Jiena u ħuti konna nilagħbu fiha. Konna nilagħbu cat u noli, konna nilagħbu tal-borma, konna nilagħbu ukoll passju. Dejjem konna nkunu ħafjin u mhux l-ewwel darba li konna ntellgħu xi qrada f’saqajna. Konna nibzghu ħafna minn missieri u konna noqogħdu għassa meta nkunu qed nilagħabu biex kif jixref fit-triq konna nitilgħu niġru d-dar għax ma kienx iħallina ħafna barra, l-iżjed lill- bniet. Meta konna żgħar konna ngħinu lil ommi fid-dar fil-ħasil tal-art.

MILL-ĦBIEB TA’ ĠOVANNA ANTIDA

Fil-lagħha li kellna ta’ Frar, konna numru sabiħ ta’ lajċi w sorijiet. B’ħas-soltu, bdejna bit-talb u segwejna bi ftit mumenti ta’ skiet.

Komplejna b’qari ta’ waħda mir-regolamenti, li bihom Ġovanna Antida kienet tipprepara lin-novizzi--- dwar l-umilta’, l-għejra, il-piki, il-maħfra, l-ubbidjenza, is-sens ta’ qadi, u fuq kollox, l-imħabba.

Kellna magħna il-mistiedna, lil Sr Rosaria Fero’. Sr Rosaria aċċettat l-estredina tagħna, u giet tkellimna fuq il-vokazzjoni tagħha bħala soru tal-karita’. Kienet diffiċli ħafna għalijha, biex fi ftit aktar min tletin minuta, tgħamel speċi ta’ rakkont tal-ħajja tagħha. Pero’, Sr Fero’ (taqbel din), gabet magħha diversi noti, u bla ħela ta’ ħin irrakkuntat ħajjitha.

Ngħid għalijha jien, u naħseb li l-lajċi sħabi wkoll, bqajna skantati minn kemm avventuri, safar, studju, paċenzja, tbatijiet u ubbidjenza, trid tgħaddi minnhom, soru tal-karità. U mhux hekk biss. Sa ma’ l- Mulej iħalliha b’saħħita, is-soru ma’ tieqafx, tibqa’ għaddejja minn dil-ħajja meraviljuża.

Bilfors li din l-avventura, barra minn ħafna tbatijiet, iggib ukoll paċi u ferħ. Lis-sorijiet dejjem narawhom b’dik it-tbissima. Infatti, waqt li kienet tirrakkonta, Sr Rosaria kellha wiċċha jixgħel bil-ferħ.

Ġesu’, grazzi talli tajtna l-oppotunita’ u l-grazzja li nsiru Ħbieb ta’ Ġovanna Antida.

Daniel Grech

Rokna Poeżija

Contemplatio

ikun mument ewlieni li jeħodha b'idejha
man-naħal u l-fjur tal-mogħdija
fejn jista' jsibha r-riħ

tinza' isimha u kull ma kienet
u wiċċ id-dinja jmewweg ħiemed
bħal għalqa qamħ taħt ir-riħ

tinza' allejanzi w timbri w tabelli
għisimha tarbija tat-twelid, jitmelles
miż-żiffa ħelwa tar-riħ

f'nifs wieħed kull tama w tifikira titneħħa
u d-duħħan tagħhom jitrewwah
u jgħib fiż-żiffa tal-milja tal-ħajja, ir-riħ

saħansitra l-ħsieb jiċċeda, donnu
m'hemmx issa aktar bżonnu
la gie r-riħ ta' imħabba bla qies u bla tmiem

"iva". fil-ftuħ għall-Preżenza jibqa' biss l-għarfien
u kultant, għal ftit, l-għarfien jickien
jittieħed u jinħeba' fi ħdan ir-riħ...

tal-kontemplazzjoni

tony macelli

INHOBBKOM

Għaddej magħkom xi sitt snin
Imma issa sarli l-ħin,
Bil-penzjoni, ħierġa z-żija,
ħafna ħin se jkollha għalija.
Qatt ma' ħsibt, li dan il-jum,
Jasal fuqi, mhux se jdum.

Sibt lil Margaret, din tmexxi,
Mara sewwa, w'għad tirnexxi.
Hemm ukoll Nicky u Pauline,
Dawn it-tnejn nisa tajbin.

Imbagħad għandna r-Rose w l-Mary,
ħadd ma' jista lili jmeri,
Dawn t-tnejn issibhom miegħek,
Fil-problemi kollha tiegħek

Carmen, Stephanie, u Maria,
Dejjem kienu hemm għalija,
Anġla w Tessie ġew resenti,
Fuqhom jien m'għandix kummenti.

Ta l-audio speech Lyn ukoll,
Semhom jagħtu f'dan ix-xogħol.
It-Tobba u l-konsulenti,
Dejjem jittawlu bil-lenti,
Fil-widnejn inniher, kordi.
Anki ngħinu l-min jistordi.
Fl-ENT jien kont kuntent
ħabbejtkom jien verament
ninsikom qatt ma' jien sejjer
għax għedtuli ħafna stejjer.

Shane Borg
1/12/09

Kull filgħodu x'ħin inqum
Mill-ewwel nara fiex se nkun
biex saċ-Ċentru Antida żgur immur

Jiena hemm issibni, kważi kuljum
ngħin f'xi bżonn matul il-jum

Fil-ħin liberu l-kompjuter nħobb nuża
u l-mużika nisma'

Hawn gost nieħdu qegħdin
flimkien ma' šhabi ferħanin

Bħalissa Live-In t'erbat ijiem qed norganizzaw
Qalulna nkunu f'żewġ gruppi biex nikkompetu
Imma żgur li ħbieb konna u mija nibqgħu minkejja dan
lġri jasal dan il-jum għax vera nixtiequh!

Stefano Muscat – 16-il sena

PROGRAMM EDUKATTIV GĦAN-NANNIET

Il-kummenti bil-miktub tan-nanniet waqt l-għeluq tal-Klabb

EWALWAZZJONI ta' Klabb Nannakola Marsascula

Tgħallimt :

li m'iniex waħdi; li nikkomunika aħjar mal-familja speċjalment man- neputijiet; nikkontrolla ruħi; nirrispetta l-ġenituri tan-neputijiet; nagħmel krafs; hadt ħafna informazzjoni b'żonjuża; naqsam ideat mal-oħrajn; esperjenza sabiħa ħafna.

Kulhadd wieġeb:

“żviluppajt ħiliet ta' dixxiplina, komunikazzjoni, u kif nieħu ħsieb tiegħi nnifsi”.

Inhossni aktar konfidenti li nrabbi n-neputijiet:

Iva, ħafna (4 persuni); Iva mhux ħażin (4)

Ħassejtni mgħejjuna:

Iva, ħafna (8); Iva, mhux ħażin (2)

Użajt servizz fil-komunità għall-ewwel darba:

10 qalu 'iva'

Kif il-Klabb NannaKola għen lill-familja tiegħi:

Naqsam il-problemi u nieħu ħsieb aħjar tan-neputijiet ; noħrog minn dwejjaq u tensjoni għax kont imkissra bl-aġir tal-ġenituri tat-tfal ; indunajt li miexja fi triq it-tajba ; issa iżjed kalma ; nifhmu u ngħinu aktar lil xulxin ; bdejna naħdmu flimkien ; meta nħossni għajjiena nitlob l-għajnuna ; tgħallimt nimxi aħjar mat-tifel u xtaqtu ma jispiċċa qatt.

Nixtieq li nkomplu dak li bdejna billi:

niltaqgħu flimkien biex niddiskutu u nitkellmu biss; diskussjonijiet li jkattru l-ħbiberija ; noħorġu flimkien ; niltaqgħu aktar, b'aktar nies ; agħmlu ħarġiet kulturali ; niltaqgħu mqar kull ħmistax biex inżommu l-kuntatt ; nixtiequ jikber u jerga' jsir.

Sirt naf bil-Klabb NannaKola minn:

Ħabiba (2); mill-Parroċċa (6); minn oħrajn (2)

EWALWAZZJONI ta' Klabb Nannakola B'Kara

Tgħallimt:

Napprezza iżjed r-rwol li għandna n-nanniet; li m'iniex waħdi; tgħallimt ħafna speċjalment kif għandi nittratta man-neputijiet u m'uliedi b'aktar paċenzja; kif inħares u nieħu l-ħajja b'mod aktar pożittiv; naqsam ideat mal-oħrajn.

Kulhadd wieġeb:

“tgħallimt nieħu ħsieb tan-neputijiet b'aktar paċenzja”; “sirt ħafna konxja ta' kif nieħu ħsieb tiegħi nnifsi.”

Inhossni aktar konfidenti li nrabbi n-neputijiet:

Iva, ħafna (10 persuni); Iva, mhux ħażin (2)

Ħassejtni mgħejjuna:

Iva, ħafna (14); Iva, mhux ħażin (0)

Użajt servizz fil-komunità għall-ewwel darba:

9 qalu 'iva' u 3 qalu le

Użajt servizz fil-komunità għall-ewwel darba biex ngħin lili nnifsi :

7 qalu 'iva' u 6 qalu 'le'

Kif il-Klabb NannaKola għen lill-familja tiegħi:

Qed inżomm ruħi aktar kalma magħhom ħalli nkun nista' nifhimhom aħjar; għamilt iktar kuraġġ u qed inħares 'il quddiem b'aktar ottimiżmu; noqgħod attenta li ma nindaħlx iżzejjed; l-imġiba tiegħi versu l-familja; ersaqna iżjed lejn xulxin ; sirna aktar ferħana.

Nixtieq li nkomplu dak li bdejna billi:

niltaqgħu flimkien darba fix-xahar; niltaqgħu ma' oħrajn minn parocċi oħra; ngħibu iktar kelliema biex jgħallmuna; diskussjonijiet li jkattru l-ħbiberija ; niltaqgħu aktar u b'aktar nies.

L-irġiel lesti li jkunu aktar prezenti f'dawn it-tip ta' laqgħat:

4 qalu 'iva'

Dejjem jekk tkun ta' darba fix-xahar; ta' min jinnota li bosta huma romol.

Sirt naf bil-Klabb NannaKola minn:

Ħabiba (3); mill-Parroċċa (11); minn oħrajn (0)

EWALWAZZJONI ta' Klabb Nannakola Haż-Żabbar

Tgħallimt:

Tgħallimt il-krafts; kif nikkomunikaw aħjar mat-tfal; ikkalmajt iktar; kif inżomm iktar dixxiplina mat-tfal; naċċessa servizzi ta' komunità; niehu hsieb tiegħi nnifsi.

Kulhadd wieġeb:

"tgħallimt niddiskuti mal-oħrajn u anke xi krafts".

Inħossni aktar konfidenti li nrabbi n-neputijiet:

Iva, ħafna (4); Iva mhux ħażin (3)

Hassejtni mgħejjuna:

Iva, ħafna (6); Iva, mhux ħażin (1)

Użajt servizz fil-komunità għall-ewwel darba:

6 qalu 'iva' u 1 qalet le

Użajt servizz fil-komunità għall-ewwel darba biex ngħin lili nnifsi :

5 qalu 'iva' u 2 qalu 'le'

U Kif il-Klabb Nannakola għen lill-familja tiegħi:

Għinni nikkomunika iżjed mal-familja tiegħi; sirt iktar raġonevoli f'dak li nkun ser nagħmel għax ikkalmajt ħafna.

Nixtieq li nkomplu dak li bdejna billi:

inħeggu n-nies; ngħamlu riklami għall-Klabb Nannakola billi nduru fit-toroq, fl-iskejjel jew nagħmlu xi mezz differenti; billi niltaqgħu iktar.

Sirt naf bil-Klabb Nannakola minn :

Ħabiba (2); Familja (4) mill-Parroċċa (3); minn oħrajn (0)

THE FRIENDSHIP GROUP

We are including information about this group knowing that many readers might wish to pass it on to persons who might need it. The member who sent us the information wrote to us saying:

"We would be delighted to get to know any prospective members, and share our activities with them. It would be a good idea to refer to our website, <http://www.friendshipgroup.net/>, which is a good introduction to our communities. So, what is our group? Ours is first and foremost a Christian fellowship, and many of our activities have some spiritual element. But we also have meetings about general subjects of interest, like psychology, sexuality, money and banking, and personal development, which could be of interest to anybody. Our spiritual meetings may take the form of discussions, adoration, bible-sharing, and song/video forums. Some of these meetings we animate by projections and song. Sometimes we invite professional guest speakers to share their experience.

Apart from our weekly meetings our group also holds several activities during the weekend, which serve to get to know each other better, and to enjoy each other's company. These include walks, cultural visits, birthday parties, eating out, swimming (not during the winter), and attending concerts/performances. Our group is also associated with voluntary work, whereby we try to help others through our activities. This obviously remains a choice of the individual members. While some of the members have personally been involved in voluntary work locally or abroad, as a group some members engage in communal activities from time to time.

The Christian Service Community is one of three groups that make up the Friendship Group. It welcomes persons aged 25-40. The other two groups welcome people aged between 40-50, and from 50 onwards. The website provides information on how one can contact the Friendship Group. The founder of the Group is Fr. Joseph Orr, a Jesuit priest, who today is 94 years old.

POLITIKA NAZZJONALI TAŻ-ŻGHAŻAGH 2010 - 2013

Fil-jiem li għaddew, is-Segretarju Parlamentari għaż-Żgħażagħ u Sport L-Onor. Clyde Puli nieda l-**Politika Nazzjonali taż-Żgħażagħ 2010 - 2013**. Din il-Politika tfasslet miż-żgħażagħ infushom wara proċess ta' konsultazzjoni twil u tipproponi vizjoni u qafas ħolistiku li jghin liż-żgħażagħ jilhqqu il-milja tagħhom. Permezz ta' din il-Politika qed ikun determinat id-direzzjoni u l-prioritajiet fis-settur taż- żgħażagħ biex b'hekk ikunu mwettqa mill-Gvern u minn dawk li jaħdmu maż-żgħażagħ. Dan kollu hu stqarrija ta' fiduċja fiż-żgħażagħ Maltin u Għawdxin li kapaċi jilhqqu l-milja tagħhom billi jkunu ċittadini attivi. Il-Politika Nazzjonali taż-Żgħażagħ hi politika li ma tiffokax fuq il-problemi taż- żgħażagħ iżda hi waħda li tifhem li ż- żgħażagħ huma rizorsa importanti għall-iżvilupp tas-soċjetà.

Din il-Politika ser tkun qed isservi ta' gwida għall-Aġenzija taż-Żgħażagħ li mistennija li titwaqqaf fix-xhur li ġejjin. Permezz ta' din l-Aġenzija l-interessi taż-Żgħażagħ Maltin u Għawdxin ser ikunu mħarsa dejjem aktar.

DONATIONS

Your donation is truly appreciated; it enables us to consolidate our services to vulnerable individuals and families from surrounding parishes.

Cheques are to be issued to the St Jeanne Antide Foundation. Bank transfers can be made to the following bank account:

*APS Bank – St. Jeanne Antide Foundation – account number:
2000068188-6*

THANK YOU! WE PROMISE TO PRAY FOR YOU AND YOUR FAMILY

FOUNDATION SERVICES

1. The Antide Centre:

a drop-in centre in Tarxien open from 7.30am to 5.30 pm daily in winter time (sometimes later as well).

2. The Social Work & Counselling Service:

includes home-visits by a nurse to home-bound lonely elderly, family-focused community outreach work and youth work.

3. The Learning Support programme:

includes (a) a Homework Support Service for children and young persons; (B) the Bridge Programme - a basic skills training initiative for youths aged 16 to 24 including those with mild cognitive developmental delays and mental health problems; (c) non-formal learning opportunities for vulnerable adults (courses on self-esteem, basic ICT, etc). (d) Mentoring youths-at-risk.

4. Caring for Carers Programme:

includes (a) Grandparent Education which supports parishes to start and run a NannaKola Club for grandparents who care for their grandchildren. Monthly dialogue sessions with experts take place at the Ċentru Antida. (b) support to carers of persons with mental health problems, disability and chronic ill-health; (c) Young Carers support (in the pipeline)